

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 638/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej WERNER & Co. s.r.o., Žltá 2/F, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-24Cpr/13/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-24Cpr/13/2022 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-24Cpr/13/2022 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **1 500 eur**, ktoré **j e** jej Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **949,17 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B3-24Cpr/13/2022. Sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti žiada, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a priznal jej primerané finančné zadostučinenie 3 000 eur, ako aj náhradu trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou z 26. októbra 2022 podanou pôvodne Okresnému súdu Bratislava III domáha proti žalovanému Slovenskému národnému divadlu určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou a náhrady mzdy.
3. Žalovaný sa vyjadril k žalobe vyjadrením z 20. decembra 2022. Sťažovateľka reagovala replikou z 24. februára 2023, na ktorú reagoval žalovaný duplikou zo 17. mája 2023.
4. Následne súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na 10. september 2024, t. j. až takmer po 16 mesiacoch. Termín pojednávania bol na základe žiadosti právneho zástupcu žalovaného zrušený z dôvodu potreby prípravy na pojednávanie. Sťažovateľka s odročením pojednávania nesúhlasila, poukazovala na zachovanie lehoty na prípravu na pojednávanie, keďže sťažovateľka zaslala svoje vyjadrenie žalovanému priamo e-mailom 4. septembra 2022.
5. Ďalšie pojednávanie (dosiaľ jediné) súd prvej inštancie nariadil na 22. november 2024, ktoré sa v tento deň uskutočnilo. Na pojednávaní bola vypočutá sťažovateľka. Po výsluchu súd prvej inštancie avizoval ďalší termín pojednávania v druhej polovici februára 2025, no v rozpore s tým sa do dňa podania ústavnej sťažnosti žiadne pojednávanie neuskutočnilo.
6. Do dňa podania ústavnej sťažnosti nemá sťažovateľka vedomosť o tom, že by súd prvej inštancie od 22. novembra 2024 vykonal vo veci akýkoľvek úkon, ide pritom o dobu takmer 11 mesiacov odo dňa pojednávania.
7. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti sa súdne konanie nachádza v počiatočnom štádiu, došlo iba k prednesu žaloby, vyjadreniu žalovaného k žalobe a výsluchu sťažovateľky, a to všetko takmer tri roky od podania žaloby.
8. Dňa 16. septembra 2025 sťažovateľka požiadala e-mailom mestský súd o nariadenie pojednávania. Na žiadosť nedostala takmer mesiac žiadnu odpoveď. Ani ku dňu podania ústavnej sťažnosti nie je vo veci nariadený termín pojednávania.

II. Argumentácia sťažovateľky

9. Námietky sťažovateľky smerujú k celkovej dĺžke konania (takmer 3 roky) a k pomalej a neefektívnej činnosti súdu prvej inštancie, kvôli ktorej je napadnuté konanie len v počiatočnej fáze. Uvedené skutočnosti mali za následok porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru.

10. Predmetom napadnutého konania je neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou a nárok na náhradu mzdy, čo predstavuje štandardnú súčasť agendy všeobecných súdov. Predmetná vec nie je právne ani skutkovo náročná. Sťažovateľka nijako neprispela k dĺžke napadnutého konania, pričom nevidí žiaden dôvod na to, aby v rámci troch rokov nebola vec rozhodnutá ani len prvoinštančným rozsudkom.

11. Súd prvej inštancie od posledného pojednávania nekoná vo veci takmer jedenásť mesiacov a nie je ani len nariadený termín pojednávania. Sťažovateľka sa viac ako tri roky nachádza v neistote, či žalovaný s ňou skončil pracovný pomer platne, t. j. či jej pracovný pomer trvá. Súd prvej inštancie nekonal plynulo, a tak prispel k doterajšej dĺžke napadnutého konania.

12. Sťažovateľka bola ako sólistka Opery Slovenského národného divadla celý svoj doterajší profesionálny život zamestnaná v Slovenskom národnom divadle, skončenie o. i. aj jej pracovného pomeru bolo v súvislosti s likvidáciou interného sólistického ansámbľu Slovenského národného divadla predmetom záujmu verejnosti a rozsiahlej medializácie. Sťažovateľka má eminentný záujem čo najskôr poznať aspoň rozhodnutie súdu prvej inštancie k otázke platnosti skončenia svojho pracovného pomeru. Súdne rozhodnutie, „... odhliadnuc od peňažného nároku na náhradu... môže znamenať aj poskytnutie osobnej satisfakcie“.

13. Podľa úvahy sťažovateľky ak súd prvej inštancie bude rozhodovať v súlade so zaužívanou praxou, rozhodne zrejme medzitýmnym rozsudkom, proti ktorému bude prípustný riadny, ako aj mimoriadny opravný prostriedok. Podobne je to aj s následným rozhodovaním o výške náhrady mzdy (pri určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou). Takéto rozhodovanie predstavuje časový horizont niekoľkých rokov.

14. Uplatnená suma finančného zadosťučinenia vychádza zo zásad spravodlivosti so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu: „Niet žiadneho relevantného dôvodu na to, aby predmetná právna vec nebola rozhodnutá súdom prvej inštancie do jedného roka. Ani zaťaženosť súdu a zákonného sudcu a ani prípadná zmena zákonného sudcu nemôžu ísť na vrub... práva strany sporu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.“

15. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením č. k. I. ÚS 638/2025-13 zo 6. novembra 2025 ju v celom rozsahu podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie mestského súdu

16. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a na výzvu ústavného súdu reagoval podpredseda mestského súdu, ktorý v podaní sp. zn. 1SprV/820/2025 z 21. novembra 2025 odkázal na vyjadrenie zákonného sudcu, pričom zdôraznil, že právna neistota sťažovateľky v danej veci pretrváva, keďže v merite nie je právoplatne rozhodnuté. Vychádzajúc zo zápisnice z pojednávania, kde je zachytený podstatný priebeh pojednávania, možno usudzovať, že predchádzajúci zákonný sudca nemohol meritórne rozhodnúť. Aktuálne konajúci zákonný sudca poukázal na celkový počet pridelených vecí a na to, že veci vybavuje podľa poradia. Celkovú dĺžku a stav napadnutého konania najviac ovplyvnila zmena zákonného sudcu a sčasti aj procesný postoj oboch sporových strán. Zákonný sudca vymedzil doterajší priebeh napadnutého konania, pričom uviedol, že sťažovateľka žalobu podala 31. októbra 2022 okresnému súdu. Žalovaný bol 28. novembra 2022 vyzvaný na vyjadrenie k žalobe a svoje vyjadrenie doručil 20. decembra 2022. Výzvou zo 17. januára 2023 okresný súd vyzval sťažovateľku na repliku k vyjadreniu žalovaného, ktorú táto doručila 28. februára 2023. Výzvou z 13. apríla 2023 súd prvej inštancie vyzval žalovaného na dupliku, ktorá bola doručená 19. mája 2023. Duplika bola sťažovateľke doručená 14. decembra 2023 na vedomie. Pojednávanie bolo nariadené na 10. september 2024. Dňa 2. septembra 2024 doručila sťažovateľka súdu prvej inštancie rozsiahle vyjadrenie. Žalovaný požiadal 9. septembra 2024 o odročenie pojednávania z dôvodu, že vyjadrenie sťažovateľky mu bolo doručené len dva pracovné dni pred termínom pojednávania. Súd prvej inštancie pojednávanie odročil na 22. november 2024, ktoré sa následne konalo, došlo k otvoreniu pojednávania a ku konaniu vo veci. Súd prvej inštancie pojednávanie odročil na neurčito s tým, že ďalší termín mal byť v druhej polovici februára 2025. Dňa 7. apríla 2025 bol predmetný spor pridelený aktuálnemu zákonnému sudcovi spolu s ďalšími viac ako 40 prerozdelenými vecami po predchádzajúcom zákonnom sudcovi. Predtým mu bolo do oddelenia pridelených spolu viac ako 200 ďalších prerozdelených vecí z dôvodu jeho nástupu do funkcie. Pridelené veci sa snaží vybavovať v zásade podľa poradia, aktuálne má v oddelení viac než 40 nevybavených vecí starších ako predmetný spor. Nemôže hodnotiť procesný postup predchádzajúceho zákonného sudcu. K celkovej dĺžke napadnutého konania sa pričínila aj reforma súdnej mapy, ku ktorej došlo v priebehu napadnutého konania.

17. Ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné zasielať toto vyjadrenie sťažovateľke na repliku, keďže obsahuje najmä chronologický popis úkonov súdu (známy aj zo samotného spisu) a tvrdenia týkajúce sa všeobecne známej preťažnosti súdov a reformy súdnej mapy.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

18. Ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania vo veci ústavnej sťažnosti, keďže na základe podaní mestského súdu a sťažovateľky, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce zo spisu mestského súdu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

19. Podstatou argumentácie sťažovateľky je námietka porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdu prvej inštancie v napadnutom konaní, ktorého predmetom je rozhodovanie o sťažovateľkou uplatnenom nároku na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou a náhrada mzdy.

20. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

21. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie už citovaných práv vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

22. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

23. Pri posudzovaní prvého kritéria – zložitosti veci dospel ústavný súd k záveru, že vo veci ide o rozhodovanie o žalobe sťažovateľky o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou a nároku na náhradu mzdy. Uvedený predmet konania predstavuje bežnú súčasť rozhodovania všeobecných súdov v civilnej (pracovnoprávnej) agende. V predmetnej veci ústavný súd neidentifikoval prvok právnej alebo skutkovej zložitosti. Súčasťou prvého kritéria je aj povaha prerokúvanej veci. V uvedenej veci ide o privilegovaný typ konania, čo odôvodňuje prísnejšie hodnotenie postupu mestského súdu. Aj ESLP konštatoval, že pracovnoprávnym sporom je potrebné venovať osobitnú pozornosť, a to predovšetkým pri sporoch týkajúcich sa práv zamestnanca na mzdu či na náhradu mzdy (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruotolo proti Taliansku z 27. 2. 1992, bod 17, rozsudok vo veci Farinha Martins proti Portugalsku z 10. 7. 2003, bod 34, rozsudok vo veci Jirů proti Českej republike z 26. 10. 2004, bod 47). Napadnuté konanie v čase rozhodovania ústavného súdu trvá tri roky a jeden mesiac, pričom mestský súd meritórne nerozhodol a vykonal len jedinú pojednávajúcu.

24. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietáhom, bolo správanie sťažovateľky ako strany napadnutého konania. Ústavný súd konštatuje, že správanie sťažovateľky neprispelo k doterajšej dĺžke a priebehu napadnutého

konania. Sťažovateľka pred pojednávaním 10. septembra 2025 doručila mestskému súdu rozsiahle podanie, ktoré viedlo k odročeniu pojednávania. Sťažovateľka k žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania argumentovala, že jej právny zástupca toto podanie doručil aj priamo právnomu zástupcovi žalovaného v dostatočnom predstihu. Navyše žalovanému bol obsah tohto podania známy už z iných súdnych konaní, preto nebol dôvod na odročenie pojednávania. Ústavný súd nie je skutkovým súdom, v tomto type konania zásadne nevykonáva dokazovanie. Mestský súd túto argumentáciu pri odročení pojednávania priamo nehodnotil, neposkytol k nej explicitné stanovisko a pojednávanie odročil „z dôvodu zachovania lehoty na prípravu na pojednávanie.“ (č. 1. 382). K uvedeným okolnostiam sa mestský súd nijako nevyjadril ani vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti. Vzhľadom na tieto okolnosti ústavný súd nepovažoval procesný postup sťažovateľky za taký, ktorý relevantne prispel k predĺženiu napadnutého konania.

25. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotí, či v konaní došlo k zbytočným prieťahom, je postup mestského súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

26. Z prehľadu napadnutého konania vymedzeného v ústavnej sťažnosti a vo vyjadrení mestského súdu, ktorý v podstatnom korešponduje so zisteniami ústavného súdu priamo zo spisu mestského súdu, možno konštatovať, že napadnuté konanie v čase rozhodovania ústavného súdu trvalo tri roky a jeden mesiac. Aj po uplynutí uvedeného obdobia sa napadnuté konanie nachádza v úvodnej (počiatočnej) fáze. V období od 20. decembra 2022 do 17. mája 2023 prebiehala písomná časť konania (zisťovanie stanovísk strán sporu k predmetu konania). Následne súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na 10. september 2024, t. j. po uplynutí 16 mesiacov od završenia písomnej fázy konania. Napokon toto pojednávanie bolo odročené na 22. november 2024. Na tomto (dosiaľ) jedinom pojednávaní bola prednesená žaloba a vypočutá sťažovateľka. Avizované pojednávanie ku koncu februára 2025 sa neuskutočnilo. Z vyjadrenia mestského súdu vyplynulo, že 7. apríla 2025 bol spis pridelený novému zákonnému sudcovi, ktorý vybavuje pridelené veci podľa poradia, pričom aktuálne má staršie spisy, ako je prerokúvaná vec. Do podania ústavnej sťažnosti mestský súd nevykonával žiaden procesný úkon, t. j. ani po uplynutí 11 mesiacov od pojednávania.

27. Vo vzťahu k doterajšej dĺžke napadnutého konania ústavný súd poukazuje na rozhodovacia prax a judikatúru ESLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66) s dôrazom, že je vždy potrebné hodnotiť okolnosti každej veci. V citovaných rozhodnutiach napr. ESLP prihliadol na komplexnosť prípadu a na nespokojnosť sťažovateľa (Humen) a na skutkovú zložitnosť veci (Calvelli). V aktuálne prerokúvanej veci všetky takéto okolnosti absentujú (skutková a právna náročnosť veci a neposkytnutie súčinnosti stranou sporu). Navyše ide o konanie s privilegovaným predmetom, ktoré je potrebné posudzovať

prísnejšie. V predmetnej veci je pritom významné, že ani po uplynutí troch rokov sa vec nijak výraznejšie neposunula k meritórnemu rozhodnutiu, vykonalo sa jediné pojednávanie s prednesom žaloby a výsluchom sťažovateľky.

28. Pokiaľ ide o odkaz zákonného sudcu a podpredsedu mestského súdu na vysoký počet pridelených spisov, na reformu súdnej mapy a na pridelenie spisu novému (aktuálnemu) zákonnému sudcovi, ktorý možno vnímať ako obranu mestského súdu, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie je možné prenášať technicko-organizačné problémy štátnych orgánov na účastníkov konania, čo platí o to viac, ak to má za následok porušenie ich základných práv alebo slobôd. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 127/04) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezbavuje štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (IV. ÚS 97/04, IV. ÚS 136/03, IV. ÚS 35/06, II. ÚS 481/2017). Rovnako tak uviedol, že hoci nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania (pozri napr. I. ÚS 119/03, II. ÚS 179/2013, II. ÚS 264/2013, II. ÚS 481/2017). Rovnaký záver vyplýva aj z judikatúry ESLP, v zmysle ktorej je na členských štátoch, aby organizovali svoje právne systémy takým spôsobom, aby zaručili rozhodnutie o veci v primeranej lehote, preto nadmerné pracovné zaťaženie nemožno vziať do úvahy (porov. *Vocatur* proti Taliansku, rozhodnutie z 24. 5. 1991, séria A, č. 206-C, § 17; *Cappello* proti Taliansku, rozhodnutie z 27. 2. 1992, séria A, č. 230-F, § 17; sťažnosť vo veci *Bieliński* proti Poľsku, č. 48762/19, rozhodnutie z 21. 7. 2022, § 46).

29. Na podklade týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že postup mestského súdu v napadnutom konaní pri prerokovávaní veci bol nesústredený a neefektívny. Mestský súd v doterajšom priebehu napadnutého konania nezvolil taký procesný postup, ktorý by smeroval k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky ako žalobkyne v napadnutom konaní. Neefektívnym a nesústredeným postupom mestského súdu tak bolo v napadnutom konaní porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd rozhodol v súlade s čl. 127 ods. 2 prvou vetou ústavy a § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

30. V posudzovanom období v napadnutom konaní konal pôvodne Okresný súd Bratislava III a následne od 1. júna 2023 Mestský súd Bratislava IV. V zmysle § 18n ods. 2 písm. d) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) od 1. júna 2023 prechádza výkon súdnictva v ostatných veciach (osobitne aj pracovnoprávných veciach, pozn.) z Okresného súdu Bratislava III na Mestský súd Bratislava IV. Podľa § 18n ods. 8 písm. d) zákona o súdoch v súvislosti s prechodom výkonu súdnictva podľa odseku 2 prechádzajú od 1. júna 2023 práva a povinnosti vyplývajúce zo štátnozamestnaneckých vzťahov, z pracovnoprávných vzťahov a iných právnych vzťahov zamestnancov zabezpečujúcich

jeho výkon a správa majetku štátu, ktorý bol k 31. máju 2023 v správe okresných súdov a ktorý slúži na zabezpečenie výkonu súdnictva podľa odseku 2, v prípade agendy podľa odseku 2 písm. d) z Okresného súdu Bratislava III na Mestský súd Bratislava IV. Z uvedeného dôvodu sa výroky tohto nálezu vzťahujú výlučne na Mestský súd Bratislava IV, ktorý je zároveň označený ako porušovateľ špecifikovaných práv sťažovateľky, hoci ide o posudzovanie obdobia, keď konal ešte aj Okresný súd Bratislava III.

V.

Príkaz konať a primerané finančné zadosťučinenie

31. V čase rozhodovania ústavného súdu napadnuté konanie nie je právoplatne skončené. Na tomto základe ústavný súd mestskému súdu prikázal, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

32. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018).

33. Prihliadajúc na petit ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka si uplatnila primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur, ktoré odôvodnila v bode 14 tohto nálezu.

34. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

35. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, ústavný súd v neprospech súdu prvej inštancie hodnotil predovšetkým jeho nečinnosť a neefektívny postup bez objektívneho dôvodu, ktorý by aspoň čiastočne legitimizoval uvedený postup. Z tohto hľadiska súd prvej inštancie predĺžil obdobie právnej neistoty sťažovateľky ako žalobkyne v napadnutom konaní, v ktorom uplatňuje nárok na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou a nárok na náhradu mzdy. Postup súdu prvej inštancie v napadnutom konaní bolo namieste hodnotiť prísnejšie aj vzhľadom na jeho privilegovaný predmet. Na podklade týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľke v sume 1 500 eur (bod 3 výroku tohto nálezu). Vzhľadom na priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 500 eur oproti sťažovateľkou navrhovanej sume 3 000 eur vo zvyšnej časti ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

36. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v celkovej sume 949,17 eur.

37. Návrh na priznanie trov právneho zastúpenia ústavný súd posudzoval podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za dva úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2025 v sume 371 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2025 v sume 14,84 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 771,68 eur. Ústavný súd vypočítanú náhradu trov sťažovateľky zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty v sadzbe 23 % od 1. januára 2025, čo predstavuje sumu 177,49 eur, pretože právna zástupkyňa sťažovateľky je platiteľom tejto nepriamej dane (priložené osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty). Celková výška náhrady trov konania predstavuje sumu 949,17 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

38. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu